

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Keller Lajosnál, hova a lap szemel részét illető közlemények intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ár: 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. Az előfizetéseket és hirdetési díjakat főtisztelendő Keller Lajos plébános urhoz küldendők.

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Semmi.

III.

Vármegyénk e hó 24-én kezdett meg rendszerinti tavaszi közgyűlését. A legfontosabb tárgysorozat egyik tételét képezte a Tápén levő vármegyei epreskert bérbeadása fölött kötött szerződés.

Ma holnap a vármegyei epreskertek megszűnnek egyáltalán lenni, rendeltetésüknek rég idők óta nem feleltek meg, cikünk, még inkább lapunk nem engedik, hogy e fontos tárggyal e helyütt foglalkozzunk, de ígéretünkhöz képest szólunk a községi faiskoláról.

Nem tudjuk hogy ha szomszéd avagy messze földről véletlenül ide vetődő a közérdeket szíven viselő egyén azt kérdezné egyik másiktól: van-e a községnek faiskolája?

A kérdezettek legnagyobb része nem azt felelné-e; hogy nincs! Ámde ha azt mondaná is valaki, hogy van uram és azt megmutatni kellene, bizonyára pirulva mutatná meg egy ily nagy község számára neveléses csekély mennyiségű, silány minőségű csenevész gajtömböt mint községi faiskolát.

Az idők változnak, változnak emberek, nézetek, szükségletek, igények. Nem szabad tehát ott maradni hol őseink megállottak egyes alkotások terén, hanem haladunk a korrál, hódolunk a gyakorlatnak, iparkodunk kell a mai kor igényeit kielégíthetni.

Ki nem tudja hogy mily nagy szerepet játszik mai szükségletünk között a fa egyáltalán; ki az, ki nem számol azon óriási összeggel mely évenként épület, szerház, és egyéb fa neműek címén csak községünkben és idegen helyre küldetik; ki az, ki kétségbe vonja hogy közegészség-

ség és közgazdaság szempontjából egyaránt célirányos, hasznohajtó és kis költséggel járó befektetés a fatenyésztés, faiskolák állítása, létesítése és fejlesztése!?

Ezelőtt községünkben volt egy kis faiskola, van most is — csak hogy az egek ura plántája a fákat és csemotéket, a faiskola a múlt század vége felé talán kielégíti vala a szükségletet és igényeket, ma a fennálló állapot neveléses, de szomorú és tarthatatlan is.

A községnek van most földje elég, évek óta történt valami annak megváltoztatására, hogy ne idegen városokból hozunk dupla áron gyümölcs, — disz, — avagy haszontájakat?

Semmi!

Fölhívjuk e sajnálatra méltó állapotra a község előjáróságának ugy a váltásügyi bizottságnak figyelmét, létesítsenek alkalmas helyen kellő nagyságú lehetőleg mindennemű fa és cserjéket magában foglaló faiskolát és az utódok áldva fogják említeni a jövőre kellő gondtal működött elődöket.

Utcáink — tereink világítása tárgyában nem egyszer szólunk föl, eredménytelenül.

Vannak sokan kik meg vannak győződve a felől, hogy célirányos szükséges volna a világítás, sőt kellemes és hasznos is, ámde nem történt ez ügyben semmi!

Ha a község kezébe venné ez ügyet, ha számvetést készíttetne a szükséges pénzről, ha e mellett számításba venné, hogy a személy és vagyonbiztonság egyaránt javulna a világítás által nemcsak, de ezzel kapcsolatosan drágán fizetett fellelős éjjeli őrjeink is csekélyebb díjjal

a telfedeztetés elől biztosítva lesz. A többi lakók mit sem tudtak a különös történetéről, mely az idegen legényt városukba vezette, azt gondolták, hogy az is, mint a többiek, a szokott módon vándorolt hozzájuk.

Igy mult el tizenégy nap. A víz az őrmesternek és egy matrónak hulláját kidobta a partra s mellettük megtalálák a roncsolt hajót is. Rouen és Harfleur lakói azt gondolták, hogy a hajón levők mindaján a tengerbe veszttek.

Ily körülmények között tehát Dumont megpróbálta tervét kivinni, hogy t. i. az álnév alatt Angolországba vagy általában külföldre menjen, a mi, mint vélte egy ügyes csempész segítségével könnyen sikerülhet.

De csakhamar nem gondolt arra, hogy szép hazáját elhagyja, mert szép szabaditója iránti szerelme visszatartotta. Róza is szerette a csinos ifjút, a ki anyja iránti szeretetével a legszebb bizonyítványt állította ki magáról.

Mahot asszony minderre gondolkozva süttötte le fejét. Hogy fog mindennek jó vége lenni. A házassághoz bizonyítványok is kellenek, a miket a szökevény nem kérhetett a nélkül, hogy rögtön fel ne fedezzék.

Az akadályok sok but okoztak a szerelme-

lett vállalkoznának, a mai kor e követelményét nem nélkülöz-ünk!

Ki itt lakott évtizedekkel ezelőtt, kétségtelen emlékszik azon időre, midőn jó és rossz időben egyaránt bizton, tisztán járhatott, kelhetett az ember uton — utfélén.

A község járdái jó karban voltak.

A régi jó idők, az erélyes ellenőrzés ideje elmúlt, jött ismételtelen felsőbb hatósági rendelet a járdák kijavítása, illetve készítése tárgyában, éveken át lett a község költségvetésében e címen tetemes összeg előirányozva és fölvéve, a pénz kiadatott más címen, a régi járdák megmaradtak részben, részben rosszabbak lettek, és mitértént azóta?

Semmi!

A ki azon kellemetlen helyzetben van, hogy az év minden szakában járnia, kelnie kell a faluban, még pedig gyalog, a ki az őszi avagy téli esteken jó ösmert, barátot avagy rokont látogat tapasztalja a hiányt mi e téren községünkben észlelhető, tapasztalható. Szólásmód szerint nyakig járunk sárban, habarcsban és szerencsés ki ép kézláb jut el oda, hová menni kell, avagy menni szándékozik.

Rendjén van ez így? bizonyára nem! Az sem bizonyul célirányosnak, hogy az előjáróság a háztulajdonosoknak meghagyja a járdák lerakását. Egyik régi — ringyongy deszkadarabokat rakat le, másik más irányban rak le háza előtt egy pár 12—15" deszkát, egyöntetű, az igényeket kielégítő járdáról, átjárókról aligvan és lehet szó. Fölhívjuk e körülményre és sürgős intézkedésre a szolgabíró és előjáróság figyelmét.

Népkönyvtárunk, gyermekmenhelyünk nincs; ki az ki állítani meri, hogy hazá-

eseknek. Tudták, hogy a nehézséget, mely egyesülésök elé gördült, le nem győzhetik, de bíztak az Istenben.

Igy mult el néhány hét s nem sokára meg hónapja lett, hogy a szökevény Caudebecben tartózkodott.

Egyik vasárnap Anatole szokás szerint épen Rózáéknál volt, mikor belép egy visszatartó külsejű, erős matrón s Rózát, mint unokanővérét köszönti. Ugy látszott, hogy a fiatal leány épen nem örült bátyja jöttének, a ki házassági ajánlatot tett neki, de elutasította. A neve Tellier Klaudius volt s most eljött, hogy — mint mondá — néhány vig napot töltsön Caudebecben.

— Aha! ez az a szerencsés, ki megnyerte a büszke leány szívét, kiáltá undok röhögés közt, mi közben Anatolera mutatott. — A szomszédok már beszéltek róla. De ördögbe is ujság Caudebecben, hogy egy hajós leány meg vet egy deák matrón holmi ágról szakadt asztaloslegény miatt.

— Ne ócsárolj jegyesemet! kiáltá mérgesen Róza.

— No az ilyen becses személyt csak meg kell nézni! Lelkemre! ez a fiatal ember nekem nagyon ismerősnek tetszik.

TÁRCZA.

A caudebeci hajóseány.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

Mahot asszonyt és leányát a legmélyebb szájalom fogta el, midőn hallották ezt a megindító elbeszélést. Elhatározták tehát, hogy segíteni fognak a szegény emberen s őt teljesen megmentik. — Először is jó meleg levest itattak vele, aztán az öreg asszony ráadta távol levő öregebb fiának egyik öltözet ruháját, mint-hogy saját ruhája csupa víz volt, s kis tetőszobát adtak neki lakásul, a hol szegény ágyat talált, melyen a kiállott izgalmak után mély álomba merült.

Másnap reggel, a mint összeszedte magát, összeültek megbeszélni a további teendőket.

Mahot asszonynak volt egy testvére Caudebecben, a ki asztalos, ács és csolnakkészítő volt egy személyben. Ezt az öreg, becsületes munkást is beleavatták a titokba, és Dumont Anatole, a szökevény, Berton János név alatt hozzá munkába állott. Azt remélte, hogy így a

ját, szülőföldjét és annak lakóit szereti, de e két tényező hiányának pótlását nem tartja elődázhatlanul szükségesnek, célszerűnek!

Bizonyára senki, és mi történt ez irányokban évek óta?

Semmi!

Évszázadokkal ezelőtt a nép tudatlansága a viszonyok természetes következményei volt, ma e viszonyok változtak; évszázadokkal ezelőtt a gyermekmenhelyek, óvodák ismeretlenek, fölöslegesek voltak, ma célszerűek, szükségesek.

Minden józan gondolkozó egyén szent meggyőződése, hogy a felnőtt egyszerű polgár szellemi fejlesztésére legcélszerűsabb a népkönyvtár létesítése; mindenki tudja, hogy a gyermekmenhelyek, óvodák felállítása a munkás kezek számát öregbítene tetemesen, a gyermek halandóságot pedig a lehető kis arányra szállítaná alá!

Mit tettünk ez ügyekben?

Semmit!

Óhajtható volna, hogy az általunk elősorolt sok „semmi“ megszűnjön, és hogy a sok „semmi“ helyett a szükséges intézkedések kellő időben és helyen erélylyel foganatba véssenek.

Méltassák az illető hatóságok, körök és egyének cikkünket egy kis figyelemre, tegyenek valamit, fejlesszék csak bizonyos fokig a szükséges intézményeket, a kezdet nehezségein túl esvén, a többi haladni fog kis jó akarat, pártolás mellett önmagától.

Föl tehát, munkára föl! „Hass, alkoss, gyarapíts és a haza fényre derül“ — igaz és nagy mondás!

A nagy-körösi kiállítás.

A Pest-megyei és országos gazdasági egyesület pendítették meg azon eszmét, hogy időközönként eselszerű volna kiállításokat rendezni. Az ez évi Pünkösdi napjain tartatott Nagy-Körösön.

A kezdet nehezségei, a szokatlanság meglátszottak a kiállításon, de a mellett a kiállítás célját érte.

Gazdaközönségünk fölhasználva az ünnep napokat, az osztrák-magyar államvaspálya társaság által nyújtott olcsó utazás lehetőségét és ezrével tódult Nagy-Körösre, illetve a kiállítás helyére.

— Hogyan? kérde nyugtalanul Mahot asszony.

— Ugyan hol is láttam én ezt az embert? a tengeren? Teringettét! Harfleurben, igen, Harfleurben.

— Az lehet, nincs benne semmi rendkívüli.

— Az ő neve nem...

— Berton Jánosnak hívják, vágott közbe Mahotné.

— Nem igaz! kiáltá diadalittasan a matróz. Nem Berton Jánosnak hívják, hanem Dumont Anatolenak, katonaszökevény s halálra ítélve. Láttam a harfleuri kikötőben, mikor hajóra tettek. A hajó persze elveszett, de a foga megmenekült, a mint én látom. Ej! ismerem az én emberemet. S te nem tudtad ezt Róza? Különbben talán nem választottad volna a halálra ítélte jegyesednek?

— Igen, mondá a leány. én tudtam ezt. Ez az ifju, a kit én igen szeretek, igen derék és becsületes, s örökre átkozott lesz az Kladius, ha te őt szerencsétlenségbe döntöd.

Erre elbeszélte neki röviden a szökevény történetét.

— Lári-fári! ez csak olyan szó-beszéd! mondá Tellier. — No de én nagylelkű akarok lenni. Ha elfogadod az én ajánlatomat, biztosítalak, hogy átviszem Angolországba.

A nagyhomok tenger és poresőtől, a nap óriási hevétől eltekintve, nem véve számításba az ilyenkor általános calamitást: a rossz szolgálat, drága étel, ital tekintetében a kiállítás sikerült volt.

A kiállítás helye elég tágas és alkalmas volt. Az ugynevezett „Cifra kert“ ember emlékezete óta nem látott oly sok vendéget egyszerű szép fasorai között mint most.

A kiállított cséplő gépek, szecska, répa vágók, kaszaélesítők, gazdasági egyéb eszközök a mai kor vívmányait, újításait és átalakításait mind előnyösen tüntették fel.

A szarvasmarha állomány egy része szép és lebetős jó volt, a loállomány alig érdemes arra hogy megtekintsék. A sertések, juhok, házi szárnyasok szép számban jó minőségben voltak képviselve, a gyümölcs, bor és egyéb termények elég sikerültek voltak.

Vidékünkéről kiállító nem volt, csakis Szobotka Adolf állította ki en miniature legújabb szerkezetű pajtáját.

Szarvasmarha és sertés nemüeket vitt több e vidéki birtokos, hogy azok mivé lesznek a mi talajunk és etetési módszerünk mellett, a jövő mutatja meg.

Pünkösdi Vasárnapján este bankett volt, ott volt a kiállítás megnyitására Károlyi Sándor gróf is, nem jutott-e eszébe a halva született Csongrád megyei gazdasági egyesület, melynek ő „Elnöke volt, az az lett volna, ha hogy működését megkezdette volna“?

Talán a mit ő abban hagyott, kezébe vehetné más nagy birtokos? vagy nem volna mi képesek arra, hogy kis akarat mellett fentartsunk egy oly együletet, mely épen a jelenleg fenforgó gazdasági válság közepette szerfelett szükséges volna?

Szivleljék meg az illetők e felszólalást.

Megyegyülés.

Vármegyei rendszerinti közgyűlésünk e hó 24-én vette kezdetét. Száznál több tárgy volt elintézendő, de a munka könnyen ment, mert az állandó választmány közigazgatási szakosztálya előkészíti a határozati javaslatot, azon vajmi ritka esetben változtat a vármegye köztörvényhatósága.

Igy volt most is jó részben, tudomásul vétettek e javaslatok.

— Nem! soha!

— Akkor fel fogom adni. Ördög és pokol! ne mondják az emberek, hogy olyan bátor legény, mint én, meghátrál egy asztalos legény előtt!

— Verjen meg hát az Isten!

— Adieu! Róza.

A hajós elhagyta a szobát, a hol Mahot asszony, leánya és ennek jegyese a legnagyobb rémületben maradtak vissza.

— Azt rem fogja megtenni, mondá Mahotné. Nem bírom oly rossznak képzelni.

— Szive sötét, lelke gonosz, zokogá Róza. Igen, elfogja követni a gyalázatos árulást!

— Akkor el kell válnunk, kedvesem, mondá Anatole, nem akarok titeket is veszélybe dönteni.

De mielőtt a futás előkészületeit megbeszélhették volna, egy tiszt jelent meg Caudebecben, hogy a szökevényt katonáival elfogassa.

Tehát Tellier csakugyan élárulta!

Amint meglátta Róza a tisztet, kedvese elé lépett s őt eltakarva s mintegy védve mondá:

— Anatolehoz nincs semmi joguk! Ezt az ifjut én mentettem meg a hullámokból, tehát az enyém. Többé nincs joga hozzá a királynak sem!

A törvényhatósági bizottsági tagok lebetős számban jelentek meg.

Az alispáni jelentés, mely fölölelte az összes közigazgatási részben közigazgatási mozzanatokat, szokott szép irányu volt. Sajnos, hogy a megyei közügyek és közérdekü intézmények létesítése tekintetében indítványok nem tételnek.

Megszűnt többek között Csongrád megye gazdasági egyesülete — azaz, hogy halva született.

Sajnos, hogy a magyar alföldön létezik megye, mely majdnem kizárólag földműveléssel foglalkozik és nincs gazdasági egyesülete!

Fölvívjuk e körülményre az illető földesurak, gazdák figyelmét, nem hagyván említés nélkül, hogy gazdaközönségünk igen sok előnytől fosztatik meg az által, hogy nem egyesületi tag.

Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának 1887-ik év II-ik feléről szóló remek jelentése tudomásul vétetett.

Balogh János elnöke a vármegyei árvaszéknek, 1887. évről érdekesen szerkesztett jelentését terjesztette be.

A közmunka- közlekedésügyi minister jóváhagyta a törvényhatósági úthálózat tervezetét. Pénz van elég a közmunka válságból, erélyes főnök áll az állam építészeti hivatal élén, tett e hivatal eddig is a közútak fentartása tekintetében sokat — elvárjuk ezt ezentul is.

A mindszei komplejárás és ártéri hid költségei 15000 frtba kerülnek és e munka létesítése által közlekedésünk a Tiszán át előnyösebbé válik. Közönségünk közvetlen érdeklő ügy fentem kívül igaz alig fordult elő, ámde meg is látszott e körülmény abból is, hogy az összes virilis és választott képviselők közül csak egy volt a közgyűlésen.

A vármegyei állattenyésztési bizottság tagjaivá választottak: Staibl Ferenc, Szeder János, Kohn Mór, Szluha Imre, Szobotka Adolf és a hivatalos egyének közül többen.

Kiss Zsigmondnak a cselédtörvény módosítása tárgyában beadott irásos indítványa egy bizottságnak lett kiadva azzal, hogy a legközelebbi közgyűlés elé terjeszték véleményes javaslatukat.

— Ah! mondá a tiszt. Különbs! tehát el akarod vitatni ezt a katonát a királytól is?

— Igen, akarom, s ha kell, menjünk a királyhoz.

— Jól van, kísértsd meg szerencsédet, gyermekem, mondá a jószívü tiszt.

Dumont Anatole elvitték Rouenbe, a hová Mahot Róza is követte őt.

A hadi törvényszék összeült. Róza tiltakozott a halálos ítélet ellen. Az ő állhatatos kérésére könyörgő irat kíséretében a király elé terjesztették az ügyet.

A jó király, XVI. Lajos megindítva a szegény hajós leány önfeláldozó szerelmé által, megkegyelmezett Dumont Anatolenak, s mint-hogy kényszer folytán lépett szolgálatba, végleg elbocsáttatott a katonaságtól.

Mahot Róza pedig a királytól 3000 livrest kapott ajándékba.

A szerencsés jegyesek csakhamar megültek az esküvőt. Mahot asszony lányához költözött Rouenbe, a hol Anatole megtelepedett s mint asztalos idővel szorgalma s iparkodása következtében tehetős emberré lett.

A nyomorult Tellier pedig gyászos véget ért. Ső csempészeten kapták s örökös gályarabságra ítélték, mert a sócsempészet Franciaországban akkor a legnagyobb bűnök közé tartozott.

Fern V. u.

A közgyűlés általános csendben, oppositio nélkül folyt le. Idő előre haladottságánál fogva a közgyűlés egyéb tárgyairól nem szólunk most, esetleg jövő számunkban folytatjuk.

Helyi és vegyes hírek.

— A szolgabírói székhely áthelyezése tárgyában Szegvár község a miniszteriumhoz határgu bizottságot küldött ki. A bizottság tagjai: Staibl Ferenc, Dr. Virág Lajos, Salánki József, Bécsi Sándor jegyző, Gémes József bíró és Puskás Pál. — Mindszonten mi sem történik? nem megy küldöttség? mert talán egy-két embernek nem tetszik egyik vagy másik szolgabíró? jó volna el nem mulasztani a szükséges lépések megtételét, mert szégyen lesz ha a szolgabíró-ság áthelyeztetik a nagy községből a kicsibe, de káros is.

— Képviselői látogatás. Helfy Ignác a szegvári kerület orsz. képviselője e hó 20-án délután 3 órakor érkezett községünkbe, s a Sz. János téren rövid beszédet intézett az ott egybesereglett hallgatóságához. A beszéd befejezte után több helyen látogatást tett, este pedig részt vett a függetlenségi párt helyiségében tiszteletére rendezett banketten. A pohárköszöntésekben nem volt hiány. Szóltak a többi közt a képviselő ur, Hubacs Pál, Bajcsy Gábor, Tary Endre urak. Másnap reggel a képviselő Csanyt és Tömörkényt látogatta meg. — Szegváron 20-án reggel szólt választóihoz. 22-én pedig a választó kerület többi községeinek látogatására utazott a képviselő ur.

— Halálozás. Vigh Gyula uradalmi mérnök urat s családját édes atyjának e hó 19-én bekövetkezett halálával súlyos veszteség érte. A szerkesztőségünkhöz beküldött gyászjelentés így szól: Özv. Vigh Józsefné szül. Pap Veronika ugy saját, mint gyermekei: Gyula és neje Szojka Fanny s kis leánykájuk Margit; Béla és neje Ferency Paula s kis fiuk Bert; Dezső, Julia, továbbá nagy számu rokonai s jó barátai nevében szomorodott szívvel jelenti a legjobb férjnek, apának, nagyapának, rokonnak Vigh Józsefnek május 19-én esti 6 órakor életének 73-ik s boldog házasságának 36-ik évében végelgyengülésben rövid szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A temetés 21-én délután 3 órakor ment végbe a szegedi „Temetkezési Egylet“ közre működése mellett, a gyászos pompa mit nevezett egylet közegéi kifejtettek impozánsá tette a gyászmenetet. Az engesztelő sz. mise áldozat pedig e hó 22-én mutatott be az elhunytért az eget urának. Béke lengjen hamvai felett.

— Sajtóhiba. Lapunk 21-ik számának vezércikkében a 3-ik bekezdés utolsó sorában „dacos“ szedetett „darázs“ szó helyett. Milyen hibát e helyütt kiigazítjuk, hisszük, hogy szives olvasóink ez értelem zavaró szót, önmaguktól helyesbítették.

— Az árvák pénze. A szentesi sikkasztók pörében e hó 19-én hirdette ki a szegedi törvényszék az ítéletet. A törvényszék mindakét vádlottat bűnösnek nyilvánította a hivatali sikkasztás büntetében s Döme Józsefet a szentesi árvaszék volt pénztárosát, nyolc évi, Török Sándor volt ellenőrt pedig két évi fegyházra ítélte. A vádlottak s a kir. ügyész fellebbeztek. Török Sándort az ítélet jogerőre emelkedéséig szabad lábra helyezték.

— A debreceni gazdasági tanintézet növendékei tanáraik kíséretében a nagyobb uradalmak megtekintése s tapasztalat gyűjtés miatt az Alföldön nagyobb kirándulásokat rendeztek. A múlt hét folyamán voltak a Pallavicini őgróf

ur uradalmaiban, majorról, majorra szemügyre véve mindent. 23-án voltak a mindszenti majorban. E látogatást különben jövő számunkban részletesebben ismertetjük.

— Sokra vihetik. Szakál Mihálynak iskolába járó 10—11 éves Mihály nevű fia egy két hét előtt ellopott hazulról 44 frtot, gaztettének palástolása miatt beavatta a dologba másik két iskola társát, kik a pénzt elásták. A három kislolvaj aztán időnkint előszedegette a pénzt a rejtékhelyről s költekeztek, elköltöttek már apródonkint 11 frtot, de e hó 23-án a költekezés torkukra forrott. Az egyik kereskedő, kinél váltani akartak, ismerte a kis tolvaj atyját, s menten odaízent, az apa így azonnal rájött fia turpisságára. Ugy látszik, nem első tette volt ez a fiúnak, mert csak krajcár s egy-egy frt ellopása után bátorzkodhatott csak ily nagy összeg eltolvajlására.

— A „Magyar-Francia“ biztosító társaság mai számunkban közölt hirdetésére e helyütt is felhívjuk olvasóink szives figyelmét, ajánlván a jégbiztosítást, mint célszerűt elég jutányosat.

— Urbán napját két napig tartó hűvös idő s éjszakai szél előzte meg. Aggodalommal vártuk különösen 24 ének virradatját, mely ha a szél megáll, — gyászos nevezetességű lett volna a fagyási évek soraiban, de hála a Gondviselésnek, megmenekedtünk a fagytól. Urbán napja már kevésbé volt hűvös az idő derült s tiszta volt, Urbán elmúltával egy okkal kevesebb a rettenettségre, de a mi lesújtó mindenkire, az az esőhiány. Vajha megerednének az eget csatornái, mert már is félve gondolunk a jövő télre.

— Hol nőülnek legtöbben? Magyarországon és Szászországban. A statisztika adatai szerint ugyanis 1873—1886. években ezer ember közül Magyarországon 20-an, Szászországban 18-an nőültek. Azután következik Poroszország 16 házassággal; Ausztria, Angolország, Dánia, Olaszország, Franciaország, Hollandia és Bajorország 15 házassággal ezer közül stb. A sorban a legutolsó a gazdasági és szociális nyomoruság által sújtott Írland, hol egy évben sem éri el az arányszám a tízet, hanem 7 és 9 közt ingadozik. Az 1873—1875-dik években Franciaországban és Németországban rendkívül sok házasságot kötöttek. Ez a német-francia háború kifolyása volt, mely sok házasságot felbontott, sokat elhalasztott és soknak megkötését sietteté. Figyelemre méltó, hogy 1877. óta a házasságok száma Franciaországban ugyszóiván változatlan maradt.

— Székesfehérvár ünnepe. Az ős koronázó város e hó 19-én ülte meg kizárólag egyházi, de fényes ünneppel a törököktől való visszafoglalása 200. évfordulóját. A 200 éves felszabadulás jubileuma alkalmából a székesfehérvári székesegyház d. e. 3/4-9-kor már zsufolva volt. Pauer János dr. megyés püspököt a káptalan fogadta, ki pont 9-kor megkezdte egy óráig tartó kitűnő alkalmi szent beszédét. Elkezdte ott, hogy mikép jöttek be őseink e hazába; kifejtette Magyarország fejlődése és virágzása korszakát, melyet a költő szavai szerint: erkölcsösségének köszönhetett. Mikor a nemzet az erkölcs utjáról letért, ennek lett katasztrófája a mohácsi vész, a nemzet erejének megtörése és Isten büntető keze. Ekkor bukott el Székesfehérvár is s nyugótt másfél századig a török járom alatt. Mikor a török hatalma és fényetetőpontján állott, egy híres magyar hadvezér ezt a kérdést intézte egy török hadvezérhez: „Ugyan mikor fogunk mi már győzni?“ Mire az imígyen felelt: „Majd ha jobbak lesztek!“ S a nemzet jobb lett és a város is megérte azt, hogy 1688. május 19-én felszabadult a török iga alól. Ekkor tartott ünnepes „Te Deum“-ot — templom hiányában — a város piacán, Isten szabad ege alatt, Széchenyi Pál akkori püspök

A magasztos ünnepen jelen volt a nép aprajagyja, örömtől sugározva, élükön az akkori idők vezető főurai: Batthyány, Zichy és Eszterházy grófokkal. A megyés püspök beszéde nagy hatást keltett s végeztével a püspök áldását kívánta a királyra, a hazára és e város lakosaira. A beszédet ünnepes „Te Deum“ és zenés mise követte. Az ünnep 11 óra után végződött.

Világfolyása.

A lefolyt hét a politikai téren Európaszerte meglehetősen egyhanguságban folyt le. Még a bonnét lesnök várnók a híreket, onnét sem jeleznek a lapok semmi figyelemre méltó epizódokat.

Bulgáriában kormányváltás van készülőben azon nézet eltérések következtében, mik a ministerek közt felmerültek. — Ferdinánd fejedelem még mindig körútján van s legközelebb Kazanlikba megy.

Rómániában a volt kormány-párt manifestumot adott ki, melyben hangsúlyozza, hogy a liberális pártnak az orosz befolyás ellen kell küzdenie, mert Oroszország népszabadítás ürügye alatt hódítani akar és ebben a romániai ellenzék is támogatja.

Oroszország hadi készülődéséről annyit jelezhetünk, hogy Gurkó tábornok varsói főkormányzó rendeletet kapott, hogy Novagyorgyevszk és Ivangorod új földerődtvényeinek legkésőbb november 1-ig el kell készülniök. Az erődítvényeken tízezer munkás és ezer kömives dolgozik.

Hercégóviban a Montenegróból betört rablók garázdálkodtak. E hó 16-án a zsandár s katonai őrszék szétugrasztotta őket, agyon lövén két rablót, sőt 17-én magát a rablók vezérét is agyonlőtték.

A salonikii vasut megnyitása alkalmából bankett rendeztetvén, az első pohárköszöntőt Heutsch igazgató mondta Milán királyra. Ezután Gyorgyevics Vladan szerb kereskedelmi miniszter szólalt fel. Szerbiának — mondá — egy háború után, mely erejét majdnem teljesen kimerítette, az európai hatalmak kötelességévé tették hogy összeköttetést létesítsen kelet és nyugot között és csak Isten tudja, hogy Szerbia mily áldozatok árán teljesítette e kötelességét. Feleslegesnek tartja az egybegyűlt társaság előtt arra utalni, hogy mily jelentőséggel bír e vasut Európára s az egész civilizációra nézve, de konstatálja, hogy voltak pilanatok, midőn akadályok merültek fel és kételkedni lehetett abban, hogy a mű befejezést fog nyerni. Hogy ez akadályok elhárítottak, a szultán nagylelkűségének köszönhető. Így jött létre az összeköttetés és reméli, hogy az nemcsak a forgalomnak, hanem Szerbia és Törökország jó politikai viszonyainak is előnyére fog szolgálni. A miniszter a szultán egészségére üritette poharát. Milet, belgrádi francia követ, a Comptoir d'Escompte-ot és Länderbank-ot és azok képviselőit éltette. Vodzicki gróf, a Länderbank kormányzója, a szerb nép jólétéért üritette poharát. E felköszöntő után a zenekar az osztrák néphimnuszot játszotta.

Belgrád. Egy arnautákból álló rablóbanda, Ristovonál szét akarta rombolni a Szalonikibe vezető vasutvonalat, a bandát azonban szét kergették.

Berlin. Frigyes német császár a lefolyt héten neje s orvosai kíséretében séta kocsikázást tett, élénken viszonzta a nép üdvözlését, s egyesek virágcsokrokkal kedveskedtek a beteg császárnak.

CSARNOK.

III. Frigyes és Charlottenburg.

Alig van a most élő fejedelmek fényes soraiban férfi, kivel az európai közvélemény annyit és oly sűrűn foglalkoznék mint Frigyes német császárral.

A mi miatt szőnyegen forog neve, egy nagy s hosszú betegség, mely a nagy férfit iránt az egész Európa részvétét keltette fel; s mely sujtólag hat a némethoni hű alattvalókra. Nagy név, nagy hatalom, nagy betegség képezik Frigyes császár jelenét. — Jövője csak az, mint minden halandó: a néma sir, csak hogy korábban mint érdemlé, mert bámulatos türelemmel viselt szenvedései egy fényes s hosszú életre jogosítanak. A pálya mit idáig megfutott fényes, katonai diadalai meg épen ragyogók. Ismerjük őt még 1866-ból, midőn a königgrätzi csata sorsát hadtestével eldöntötte; emlékezünk az 1870-bev volt német francia hadjáratokra, weissenburgi és wörthi csatákra, mik után fényes diadalmenetben vezette győzelemitas hadait diadalról diadalra.

E nagy férfit arcképeivel találkozunk, bármely nemzet illusztrált lapja forogjanak kezeink közt; ismertetik a műtetteket, mik hivatvák életét napról-napra hosszabbítani, adják rajzokban az eszközöket, miket gége bajának enyhítésére használnak a leghirvesebb specialisták, a torokbajok gyógykezelése körül elismert európai celebritások.

Mi mindezt be nem mutathatjuk olvasóinknak, de helyén valónak látjuk megismertetni Frigyes császár jelenlegi tartózkodási helyét a napjainkban oly annyiszor emlegetett charlottenburgi kastélyt.

Ismeretjük pedig ezt a „Világ Tükre“ 5 füzeté nyomán a következőkben:

„A charlottenburgi kastély, melyet III. Frigyes császár székhelyéül választott, minden nagy kiterjedése dacára vidéki nyárilak jellegével bír. Belseje számtalan nagybecsű és történelmi jelentőségű műtárgyakat és emlékeket rejt magában. A kastélyt I. Frigyes király építtette Zsófia Sarolta királyné számára. Az építés 1696-ban vette kezdetét 1860-ban fejeztetett be.

Sarolta királyné halála után Frigyes király még inkább kibővítette a kastélyt s hozzá toldotta a hatalmas narancs házat a közép terelemmel együtt, a középpéületre pedig egy 48 méter magas kupolás tornyot emeltetett. II. Frigyes még nagyobb terjedelmet adott a kas-

télynek. Itt élte III. Frigyes Vilmos király nejevel Lujzával élete legszebb napjait.

Az egyszerű polgárius termek, melyeket a királyné lakott, ma is ugyan azon állapotban vannak. I. Napoleon 1860. okt. 26-án a királyné termébe szállásolta be magát.

IV. Frigyes Vilmos gyakran és örömmel időzött a charlottenburgi kastélyban, s az általa lakott szobák is érintetlenül maradtak fenn. Halála után özvegye, Erzsébet királyné választotta Charlottenburgot lakhelyéül, s itt halt meg 1873-ban. Halála után hosszabb időre lakatlan maradt a kastély. 1882 óta Bernát meiningeni herceg és neje, a mostani császár leánya lakott benne, s most a homlokzat kényelmesen berendezett helyiségeiben lakik a császár.

A kastély kertjében, csak pár lépésre a kastély nyugoti szárnyától, esik a mauzóleum, Vilmos császár utolsó nyughelye. A bejárati oszlopok egyetlen gránitömbből vannak kifaragva. Az épület belseje nagyszerű benyomást tesz a belépőre; zöld márvány oszlopok fehér fejjel vörös márvány talapzaton tűnek szemébe. A zöld oszlopok nagyon régiak; állítólag Keletről kerültek Rómába és onnan Lengyelországba, míg végre I. Frigyes birtokába jutottak, ki az oranienburgi kastélyban állította fel őket. A beható kékes világosság büvös fényt vet Lujza királyné márvány szobrára, melyet 1813-ban Rauch vésett. Egy oltárkép úgy tünteti fel a királyt és királynét a mint koronájukat a Megváltónak felajánlják. A festmény valóságos remekmű Pfannschmidtől, a kandeláberök párákkal és hórakkal díszítve, valamint a feszület mindmennyi remek a maguk nemében“.

Apróságok.

A kompánia iskolában. Tábornok: no fiam, mondd el csak, hogy micsoda részekből áll az új ismétlő fegyver?

— Baka: (hallgat.)

— Tábornok: no ne félj. Gondold, hogy nem én kérdezem téled, hanem valamelyik falusi ismerősöd; no mit felelnél neki?

— Baka: hát azt, hogy mi köze ahhoz kendnek!

*

— Kifizeti maga magát. Márton gazda: „A legmelegebben ajánlhatom kendnek, kedves urambátyám, a tehenet; meglássa, egy-két esztendő alatt egészen kifizeti magát.“ Miklos gazda: „No már ugy megveszem!“ E szavak után fogja magát, és elakarja hajtani a te-

henet. „Óh — ó, komám uram! — kiált rá a tehen tulajdonosa, — hát az ára?“ — Micsoda? — replikáz vissza Miklos gazda indignálódva, — talán én fizessek? Hát nem azt mondta kend, hogy majd kifizeti az maga-magát!“

*

— H a c s a k a z k e l l . . . — Hány az óra? — kérdi az asszony későn hazajövő férjét. Tizenegy! — mordul az. (Az óra e közben elüti a kettőt.) — Látod, nem igaz, mert már két óra. — Ejnye, a fáját, hát már az órának jobban hiszel, mint nekem? — No, mert ütött. — Sz ha csak az kell, akkor hallgass, mer én is ütök mindjárt!

Vasuti menetrend.

H.-M. Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 22 p. reggel, 5 óra 28 p. este.

H.-M. Vásárhelyről—Nagy-Várad felé délelőtt 9 óra 24 perckor, délután 6 óra 41 perckor.

Szegedről—H.-M. Vásárhelyre reggel 10 órakor d. e. személy vonat. 5 óra 03 p. d. u. vegyes vonat.

Kistelekről—Budapestre: személyvo, nat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor-omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvona déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus vonat délután 6 órakor.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 36 perc reggel, 11 óra 2 perckor d. e.

Budapestre érkezik 2 óra 15 perc d. u., 7 óra 45 perc este.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 47 perc reggel, 11 óra 11 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 16 perc d. e. 3 óra 47 perc d. u.

Gőzhajózási menetrend.

Mindszentről Szolnokra vasárnap és szerdán d. e. 8 óra előtt nem.

Szentesről Mindszentre kedden és szombaton 11 óra előtt nem.

Felelős szerkesztők:

KELLER LAJOS és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Hirdetés.

A „MAGYAR-FRANCIA“ biztosító társaság halál és megélés esetére, baleset-, tűz-, szállitmány- és jégkárok ellen rendkívül előnyös föltételek mellett biztosít.

A jégbiztosítás dijja egy idényre 100 frt után kukorica 80 kr, buza 100, kétszeres, rozs, árpa, zab 145 kr (össze is fizethető).

Bővebb fölvilágosítást ad, biztosításokat elfogad és eszközöl

A „Magyar-Francia“

bizt. társ. ker. főügynöksége

Mindszerten.